

Co-funded by
the European Union

let's sign about sex

ROZŠÍŘENÁ ČASŤ

POSTOJE

Číslo projektu: 2023-2-AT01-KA220-YOU-000180341

Financované Európskou úniou. Vyjadrené názory a postoje sú názormi a vyhláseniami autora(-ov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie alebo Európskej výkonnej agentúry pre vzdelávanie a kultúru (EACEA). Európska únia ani EACEA za ne nepreberajú žiadnu zodpovednosť.

Postoje v praxi3	3
PowerPoint.....	3
Simulácia – Roly na chrbte11	11
Pracovný list k aktivite11.....	11
Hranie rolí: Profesionálna prax13.....	13
Pracovný list k aktivite13.....	13
Scenárové karty (vystrihni a rozdaj)15	15

Postoje v praxi

PowerPoint

Aktivita na úvod – Hodnotová línia

snímky 2 – 7

- Preskúmajte svoju mieru pohodlia a postoje k sexualite.
 - Zaujmite pozíciu pozdĺž línie v reakcii na jednotlivé tvrdenia
1. Rozprávať sa o sexualite je pre mňa ľahké.
 2. Moje osobné presvedčenie a hodnoty nikdy neovplyvňujú spôsob, akým vedem hodiny.
 3. Dokážem zostať neutrálny/á, keď študenti vyjadrujú názory, ktoré sa líšia od mojich.
 4. Cítim sa istý/á pri facilitácii vzdelávania o sexualite v kultúrne rozmanitých skupinách.
 5. Používanie inkluzívneho jazyka, ktorý rešpektuje všetky rodové identity, je nevyhnutné.

Aktivita na úvod – Hodnotová línia

snímka 8

Diskusia

- ? Čo vás prekvapilo?
- ? Ktoré tvrdenie bolo najťažšie?
- ? Ako naše rôzne hodnoty ovplyvňujú naše vyučovanie?

Hodnoty a vyjadrovanie

Vplyv hodnôt na facilitáciu

snímka 9

- náš jazyk, reakcie a pedagogické voľby môžu nevedome odrážať naše osobné hodnoty.

Hodnoty sa prejavujú v:

- Jazyku a výbere slov
- Reči tela a výrazoch tváre
- Pozornosti a tempe práce
- Pocite bezpečia a uistení poskytovanom účastníkom

Osobné vs. profesionálne

snímka 10

- Rozlišujte medzi osobným presvedčením a profesionálnymi povinnosťami.
- Pochopte dôležitosť neutrality, rešpektu a etickej facilitácie.
- Zamyslite sa nad tým, ako vaše osobné hodnoty ovplyvňujú váš štýl vyučovania a interakcie v skupine.

Osobné vs. profesionálne

snímka 11

Mini-reflexia

- ? Výzvy: V ktorej situácii je najťažšie zostať neutrálny/á?
- ? Kontext Nepočujúcich: Prečo je profesionalita „nevyhnutná“ v našej komunite?"

Osobné vs. profesionálne

snímka 12

Praktické stratégie:

- Uvedomenie: buďte si vedomí vlastných predsudkov.
 - Neutralita: zdieľajte informácie bez presadzovania vlastných názorov.
 - Rešpekt: vytvorte bezpečný a inkluzívny priestor pre všetkých účastníkov.
 - Otvorené otázky: pozývajte k aktívnej účasti a diskusii bez hodnotenia.
-

Od osobných hodnôt k skupinovému učeniu

snímka 13

Každý má osobné presvedčenie týkajúce sa sexuality, vzťahov a identity. Tieto hodnoty ovplyvňujú spôsob, akým facilitátori komunikujú a vedú skupiny.

Naše osobné hodnoty fungujú ako „filter“ pre informácie, ktoré zdieľame.

- ? Ktoré z mojich hodnôt by mohli neúmyselne obmedzovať vyjadrenie mojich študentov?

Hodnoty a vyjadrovanie - Kruh sexuality

snímka 14

- IDENTITA - Ako sa vnímame ako sexuálne bytosti (rod, orientácia, sebvýjadrovanie)
- INTIMITA - Emocionálna a fyzická blízkosť s inými
- HODNOTY - Presvedčenia usmerňujúce rozhodnutia a správanie súvisiace so sexualitou
- SEXUALIZÁCIA - Vyjadrenie sexuality formované kultúrou a médiami
- VZŤAHY - Sociálne, romantické a sexuálne väzby
- ZDRAVIE A REPRODUKČIA - Sexuálne zdravie, antikoncepcia, reprodukčná starostlivosť

Kruh sexuality: Reflexia

snímka 15

- IDENTITA - Ako sa vnímame ako sexuálne bytosti (rod, orientácia, sebvýjadrovanie)
 - INTIMITA - Emocionálna a fyzická blízkosť s inými
 - HODNOTY - Presvedčenia usmerňujúce rozhodnutia a správanie súvisiace so sexualitou
 - SEXUALIZÁCIA - Vyjadrenie sexuality formované kultúrou a médiami
 - VZŤAHY - Sociálne, romantické a sexuálne väzby
 - ZDRAVIE A REPRODUKČIA - Sexuálne zdravie, antikoncepcia, reprodukčná starostlivosť
- ? Aké sú hlavné výzvy, ktorým Nepočujúci čelia v spoločnosti, a ako obmedzujú prístup mladých Nepočujúcich k informáciám o sexuálnom zdraví a vzťahoch/emóciách?

- Mentimeter

Kruh sexuality: Reflexia

snímka 16

- IDENTITA - Ako sa vnímame ako sexuálne bytosti (rod, orientácia, sebvýjadrovanie)
- INTIMITA - Emocionálna a fyzická blízkosť s inými
- HODNOTY - Presvedčenia usmerňujúce rozhodnutia a správanie súvisiace so sexualitou
- SEXUALIZÁCIA - Vyjadrenie sexuality formované kultúrou a médiami
- VZŤAHY - Sociálne, romantické a sexuálne väzby
- ZDRAVIE A REPRODUKCIA - Sexuálne zdravie, antikoncepcia, reprodukčná starostlivosť
- ? Aké tabu alebo sociálna dynamika existujú v komunite Nepočujúcich, ktoré ovplyvňujú vnímanie sexuality?
- Mentimeter

Kruh sexuality: Reflexia

snímka 17

- IDENTITA - Ako sa vnímame ako sexuálne bytosti (rod, orientácia, sebvýjadrovanie)
- INTIMITA - Emocionálna a fyzická blízkosť s inými
- HODNOTY - Presvedčenia usmerňujúce rozhodnutia a správanie súvisiace so sexualitou
- SEXUALIZÁCIA - Vyjadrenie sexuality formované kultúrou a médiami
- VZŤAHY - Sociálne, romantické a sexuálne väzby
- ZDRAVIE A REPRODUKCIA - Sexuálne zdravie, antikoncepcia, reprodukčná starostlivosť
- ? So zreteľom na tieto vonkajšie a komunitné faktory, ktorá oblasť Kruhu sa vám ako facilitátorovi/facilitátorke javí ako najnáročnejšia?
- Mentimeter

Sexualita a komunita Nepočujúcich

snímka 18

- Malá komunita: klebety sa šíria ľahko, čo posilňuje tabu okolo sexuality
- Rozmanité kultúrne a rodinné skúsenosti v rámci komunity
- Nižšia zdravotná gramotnosť a prístup k vedomostiam o sexuálnom zdraví v porovnaní s bežnou populáciou
- Obmedzený prístup ku kvalitným informáciám o sexuálnom zdraví v posunkovom jazyku
- Obmedzené možnosti učiť sa o emóciách, vzťahoch a afektivite
- Komunikačné bariéry so počujúcimi zdravotníckymi pracovníkmi
- Potreba bezpečných a dôverných priestorov na diskusiu o sexualite
- Dôležitosť vizuálnych materiálov a jasného, zrozumiteľného jazyka

Stratégie pre facilitátorov

snímka 19

- Stratégie na podporu vyjadrovania, bezpečnosti a profesionálnych hraníc
 - Vytvárajte bezpečné a dôverné priestory
 - Používajte jasný, zrozumiteľný jazyk a vizuálne materiály
 - Bud'te si vedomí osobných a kultúrnych predsudkov
 - Rešpektujte rozmanité skúsenosti a zázemie
 - Podporujte dôveru a otvorenosť v diskusiách
 - Prispôsobujte štýl facilitácie potrebám skupiny

Aktivita: Roly na chrbte

snímka 20

(poznámka: viac pokynov na strane 11)

- Nepozeraajte sa na svoju nálepku!

- Komunikujte s ostatnými podľa ICH nálepky.
 - ? Téma: Čo si myslíte o antikoncepcii?
-

Aktivita: Roly na chrbte

snímka 21

- 4 profesionálne scenáre
 - Reagujte ako facilitátor/ka, nie ako súkromná osoba.
 - Precvičujte facilitačné zručnosti v realistických scenároch.
 - Sústreďte sa na neutralitu, rešpekt a inkluzívnosť.
 - Zhodnoťte a diskutujte po každom hraní rolí.
-

Aktivita s hraním rolí - Ukázať po aktivite!

snímka 22

(poznámka: Viac pokynov na strane 13)

4 profesionálne scenáre

1. Zaujaté vyjadrenie o sexuálnej orientácii
 - ? Študent/ka vyjadruje negatívny názor na LGBTQ+ ľudí.
 - Facilitátor/ka by mal/a reagovať neutrálnym, rešpektujúcim a inkluzívnym spôsobom, čím podporí bezpečný priestor pre diskusiu.
2. Kultúrne nedorozumenie
 - ? Dvaja študenti pochádzajú z rôznych kultúrnych prostredí a majú protichodné názory na sexualitu.
 - Facilitátor/ka by mal/a zvládnuť konflikt a facilitovať vzájomné porozumenie nehodnotiacim spôsobom.
3. Nečakaná osobná otázka
 - ? Študent/ka sa facilitátora/ky pýta na podrobnosti o jeho/jej sexuálnom živote.

- Facilitátor/ka by mal/a zachovávať profesionálne hranice a reagovať primerane a informatívne bez zdieľania osobných skúseností.
- 4. Komunikačná bariéra
- ? Počas aktivity niektorí Nepočujúci študenti nerozumejú vysvetleniu kvôli jazykovým rozdielom alebo nedostatku vizuálnych materiálov.
- Facilitátor/ka by mal/a prispôbiť komunikáciu pomocou posunkového jazyka, vizuálnych pomôcok alebo iných inkluzívnych nástrojov.

Zhodnotenie a diskusia

snímka 23

- ? Aké kroky podporili pocit bezpečia a pohody?
- ? Kedy bola neutralita náročná?
- ? Ako účastníci prispôbobi komunikáciu a správanie?
- ? Ktoré stratégie podporujú autonómiu a zapojenie?

Čo pomáha v reálnych situáciách

snímka 24

- Pravidelne sa zamýšľajte nad vlastnými postojmi a predsudkami.
- Vytvárajte bezpečný a rešpektujúci priestor pre všetkých účastníkov.
- Používajte inkluzívny a nediskriminačný jazyk.
- Buďte ochotní pripustiť, keď niečo neviete, a aktívne hľadajte spoľahlivé informácie.

4 piliere profesionálneho facilitátora

snímka 25

1. Uvedomenie

- Buďte si vedomí vlastných predsudkov, hodnôt a presvedčení týkajúcich sa sexuality.
- Zamyslite sa nad osobnými úsudkami pred diskusiou o citlivých témach so skupinou.

- Pochopte, ako vaše hodnoty môžu nevedome ovplyvňovať váš komunikačný a pedagogický štýl.

2. Empatia

- Snažte sa pochopiť a rešpektovať pocity, skúsenosti a perspektívy každého účastníka.
- Aktívne počúvajte bez hodnotenia alebo znevažovania skúseností ostatných.
- Reagujte rešpektujúco na všetky otázky, dokonca aj na tie, ktoré sú v rozpore s vašim osobným presvedčením.

3. Otvorenosť mysle

- Skúmajte kontroverzné témy a rôzne uhly pohľadu bez predsudkov.
- Víťajte diskusie o sexuálnom zdraví a rôznych typoch vzťahov bez kritiky.
- Rešpektujte plnú rozmanitosť sexuálnych orientácií a rodových identít v komunite Nepočujúcich.

4. Neutralita

- Nevnučujte účastníkom vlastné názory ani hodnoty.
- Zdieľajte vedecké a na dôkazoch založené informácie, nie osobné názory.
- Prezentujte všetky informácie vyváženým, objektívnym a inkluzívnym spôsobom.

Reflexia

snímka 26

- ? Ktoré vaše postoje alebo reakcie boli dnes najviac spochybnené?
- ? Ktorý moment vás uviedol do najväčšieho nepokoja a prečo?
- ? Čo budete po dnešku robiť vo svojej facilitácii inak?

Záver a spätná väzba

snímka 27

- Venujte chvíľu zaznamenaniu kľúčových poznatkov z dnešného dňa.
- Vyplňte prosím anonymný formulár spätnej väzby o efektívnosti sedenia, relevancii a vašej istote pri uplatňovaní prebraných stratégií.

- Identifikujte jednu oblasť, ktorú by ste chceli ďalej skúmať vo svojej praxi.

Ďakujeme za vašu účasť!

Simulácia Roly na chrbte

Pracovný list aktivity

Cieľ aktivity

Táto aktivita pomáha facilitátorom precvičiť si vedenie sedenia zo vzdelávania o sexualite s účastníkmi, ktorí majú rôznu mieru pohodlia, komunikačné potreby, kultúrne perspektívy a náročné správanie. Dôraz sa kladie na neutralitu, inkluzívny jazyk a profesionálne reakcie.

Pokyny pre facilitátorov

1. Vytlačte a vystrihnite kartičky rolí nižšie.
2. Pripevnite kartičku na chrbát každého účastníka tak, aby ju nevideli.
3. Vysvetlite pravidlo: Účastníci musia komunikovať podľa toho, ako na nich ostatní reagujú.
4. Uvedte tému diskusie (napr. „Čo si myslíte o antikoncepcii?", „Je potrebné hovoriť o prevencii sexuálne prenosných infekcií (STI)?", „Mali by byť v školách ďalšie kurzy vzdelávania o sexualite?", „Ako by sa malo riešiť ohováranie alebo odsudzovanie sexuálnych tém v komunite?“)
5. Vyberte 1–2 účastníkov, ktorí budú pôsobiť ako facilitátori; ostatní budú v roli učiacich sa.
6. Nechajte simuláciu bežať 10–15 minút.
7. Prejdite k diskusii so zhodnotením pomocou reflexných otázok.

Otázky na zhodnotenie

Ako ste sa cítili počas aktivity?

Kedy bola komunikácia ľahká alebo ťažká?

Kde osobné hodnoty ovplyvnili reakcie?

Ktoré stratégie pomohli udržať neutralitu a inklúziu?

Mám veľmi obmedzenú slovnú zásobu posunkového jazyka pre tieto témy.	Nerozumiem odborným výrazom; potrebujem praktické príklady.	Potrebujem kresby alebo vizuálne pomôcky, aby som pochopil/a, čo hovoríte.
Som „vtipkár/ka“: "robím nevhodné vtipy, aby som skryl/a svoju nepohodu.	Som veľmi hanblivý/á; ak sa ma opýtate priamo, zamrznem.	Som veľmi otvorený/á; hovorím o všetkom prirodzene a bez filtrov.
Veľmi sa bojím klebiet; obávam sa, že to, čo tu poviem, sa rozšíri v komunite.	Mám veľmi silné náboženské hodnoty; som skeptický/á voči tomu, čo hovoríte.	Hanbím sa používať „explicitné“ alebo „silné“ posunky pred ostatnými.

Kladiem provokatívne otázky len preto, aby som videl/a, či stratíte trpezlivosť.	Neustále prerušujem, pretože chcem hovoriť o svojom osobnom živote.	Som veľmi rozptýlený/á; odvrácam sa a nesledujem rozhovor.
--	---	--

Hranie rolí: Profesionálna prax

Pracovný list aktivity

Cieľ aktivity

Toto hranie rolí pomáha účastníkom precvičiť si profesionálne facilitačné zručnosti v kontexte vzdelávania o sexualite. Dôraz sa kladie na reagovanie ako profesionál/ka, nie ako súkromná osoba, pri súčasnom podporovaní rešpektu, autonómie, inklúzie a jasnej komunikácie.

Účastníci budú pracovať v malých skupinách a zahrávať realistické scenáre, ktoré môžu nastať počas sedenia.

Pokyny pre facilitátorov

1. Rozdeľte účastníkov do malých skupín.
2. Dajte **jednu kartičku so scenárom** každej skupine (vystrihnutú z časti nižšie).
3. Vysvetlite úlohu:
 - Jedna osoba hrá **facilitátora/ku**.
 - Ostatní hrajú **účastníkov/štvudentov**.
4. Skupiny zahrajú situáciu počas **3–5 minút**.
5. Požiadajte skupiny, aby sa zamerali na:
 - Profesionálny jazyk
 - Neutrálne a inkluzívne reakcie
 - Zvládanie situácie bez hodnotenia alebo zdieľania osobných názorov

6. Po každom hraní rolí ved'te **krátke zhodnotenie**.

Otázky na zhodnotenie (použite po každom hraní rolí)

Čo bolo v tejto situácii náročné?

Ako si facilitátor/ka udržal/a profesionálnu rolu?

Ktoré stratégie pomohli udržať rešpekt a inklúziu?

Čo by sa dalo nabudúce urobiť inak?

Tip pre facilitátorov

Neexistuje jediná „dokonalá“ odpoveď. Cieľom je precvičovať si uvedomenie, profesionalitu a flexibilitu v reálnych situáciách.

Kartičky so scenármi (vystrihnúť a rozdeliť)

Scenár 1 – Zaujaté vyjadrenie o sexuálnej orientácii

Študent/ka počas sedenia urobí negatívnu alebo odmietavú poznámku o LGBTQ+ ľuďoch.

Vaša úloha ako facilitátora/ky:

- Riešte komentár profesionálne
 - Vyhnite sa konfrontácii alebo morálnemu hodnoteniu
 - Posilnite rešpekt, rozmanitosť a bezpečné učebné prostredie
-

Scenár 2 – Kultúrne nedorozumenie

Dvaja študenti z rôznych kultúrnych prostredí vyjadrujú veľmi odlišné a protichodné názory na sexualitu.

Vaša úloha ako facilitátora/ky:

- Uznajte kultúrne rozdiely
 - Zabráňte, aby sa diskusia stala osobnou alebo neúctivou
 - Zamerajte sa späť na spoločné vzdelávacie ciele a vzájomný rešpekt
-

Kartičky so scenármi (vystrihnúť a rozdeliť)

Scenár 3 – Nečakaná osobná otázka

Študent/ka sa facilitátora/ky pýta osobnú otázku o jeho/jej sexuálnom živote.

Vaša úloha ako facilitátora/ky:

- Stanovte jasné profesionálne hranice
 - Vyhnite sa zdieľaniu osobných informácií
 - Nasmerujte otázku k všeobecnému vzdelávaciemu obsahu
-

Scenár 4 – Komunikačná bariéra

Počas aktivity niektorí Nepočujúci študenti nerozumejú vysvetleniu kvôli jazykovým rozdielom alebo nedostatku vizuálnej podpory.

Vaša úloha ako facilitátora/ky:

- Rozpoznajte komunikačnú bariéru
 - Prispôbte svoje vysvetlenie alebo materiály
 - Zabezpečte prístupnosť a inklúziu pre každého v skupine
-